

BOEKBESPREKING

Yu-Ming Ju & Jack D. Rogers, 1996. A revision of the genus *Hypoxylon*. Mycologia Memoir 20. APS Press, St. Paul, Minnesota, USA. 363 pag. Prijs \$ 43.50.

De soorten van het genus *Hypoxylon* konden tot voor kort alleen gedetermineerd worden met de wereldmonografie van J.W. Miller uit 1961, aangevuld met talrijke publikaties van lokaal belang of betreffende een beperkt aantal soorten. En, zoals het wel vaker gaat: een uitmuntende bewerking als Miller's monografie werd de grote stimulans voor enkele decennia intensief verzamelen (vooral in de tropen) en veel onderzoek in het laboratorium. Daaronder zijn submicroscopische studies en heel wat onderzoek in reïncultuur, waarbij de betekenis van de anamorfen (ongeslachtelijke sporenvormen) op de voorgrond trad. In de afgelopen 35 jaar werd duidelijk dat Miller's genus-concept te ruim was en dat het onvermijdelijk zou worden om een aantal welbekende soorten uit het genus te verwijderen. Daarvoor waren nog enkele, deels oeroude, maar in vergetelheid geraakte namen beschikbaar. Een aantal van deze keuzes was al eerder verspreid in de literatuur gepubliceerd, maar is nu in dit nieuwe boek overgenomen. Dat betekent bijvoorbeeld dat 5 van de 14 soorten in ons recente Overzicht van de Paddestoelen van Nederland uit *Hypoxylon* verdwijnen: *Hypoxylon effusum* wordt *Nemania effusa* (Nitschke) Pouzar; *H. mammatum* wordt *Entoleuca mammata* (Wahlenberg) J.D. Rogers & Y-M.Ju; *H. mediterraneum* wordt *Biscogniauxia mediterranea* (De Not.) Kuntze; *H. serpens* wordt *Nemania serpens* (Pers.: Fr.) S.F.Gray en *H. udum* wordt *Euepixylon udum* (Pers.: Fr.) Laessle & Spooner. Een sleutel tot alle genera van de familie van de Xylariaceae maakt de verschillen met *Hypoxylon* s.str. duidelijk. Nog duidelijker zou het geweest zijn als in deze sleutel een verwijzing naar de relevante literatuur zou zijn verwerkt.

Voorafgaand aan het taxonomische deel zijn er hoofdstukken over de geschiedenis van het genus, methoden van onderzoek en een inleiding tot morfologie, morfogenese, evolutie, taxonomie en chemie van het genus. De sleutels naar secties en soorten wordt voorafgegaan door een "diagnosis sheet": dat is een pagina met een formulier, bestemd om gekopieerd te worden, met alle voor determinatie noodzakelijke kenmerken. Het kan worden ingevuld en een keuze kan worden gemaakt uit een groot aantal voorgedrukte mogelijkheden. Alle geaccepteerde soorten, met synoniemen, worden vervolgens per sectie in alfabetische volgorde beschreven, volgens een strak schema. In plaats van een paragraaf over de verspreiding is er een lijst van "Specimens examined", waarbij de Noord- en Zuid-Amerikaanse vondsten zijn oververtegenwoordigd. Alleen in de "Notes" wordt soms kort ingegaan op de verspreiding. Daarna volgen nog 100 pagina's met een alfabetische lijst van alle

soortnamen die ooit in combinatie met *Hypoxylon* zijn gepubliceerd, met een korte tekst of code die verwijst naar de huidige status van het betrokken taxon. Deze lijst, en het feit dat de soorten in alfabetische volgorde behandeld zijn, moeten het gemis aan een index opvangen, wat blijkens enkele steekproeven lang niet in alle gevallen een oplossing biedt. Daardoor kost het soms veel tijd om de gezochte passage te vinden. De illustraties zijn mager: een aantal schematische tekeningen in de tekst; 9 pagina's met een groot aantal kleine zwart-wit foto's van vruchtlichamen; één pagina met tekeningen van alle voorkomende ascospore-typen en 7 pagina's met tekeningen van conidiënvormen.

Hoe bruikbaar het boek is zal uit de praktijk moeten blijken. Uit de minpunten die in bovenstaande regels naar voren komen mag niet worden geconcludeerd dat ik daar geen vertrouwen in heb. In tegendeel: Het leidt geen twijfel of we verwelkomen in dit boek een zeer degelijke monografie, die waarschijnlijk opnieuw gedurende enkele decennia de toon zal zetten voor het *Hypoxylon*-onderzoek. In hun inleiding geven de auteurs al aan waar het in onze kennis van het genus nog aan schort: populatiebiologie, biochemie, moleculaire technieken en vooral veel meer gegevens over de waardspecificiteit, met name in de tropen. Dit boek legt de basis voor wéér een nieuwe periode vruchtbaar onderzoek waarvoor hier de hoofdlijnen al zijn aangegeven. Het boek is aanwezig in de bibliotheek van de NMV.

UITNODIGING PRESENTATIE RODE LIJST

Op vrijdag 13 december wordt tijdens een feestelijke bijeenkomst op kasteel Groeneveld te Baarn aandacht besteed aan het vaststellen van de Rode Lijst van paddestoelen, die op dat moment in de staatscourant is gepubliceerd. Tijdens deze bijeenkomst wordt het basisrapport voor de Rode Lijst door de NMV aan het ministerie van LNV aangeboden. Auteurs van dit basisrapport zijn Eef Arnolds en Thomas Kuyper. Het ministerie zal op haar beurt het Rode Boekje, een samenvattende en geïllustreerde uitgave van de Rode Lijst van het IKC-natuurbeheer aan het "publiek" aanbieden en uitdelen.

Omdat de Rode Lijst van amfibieën en reptielen gelijktijdig gereed is vindt ook de aanbieding van deze Rode Lijst op deze gezamenlijke bijeenkomst plaats.

Wij rekenen deze dag op belangstelling van onze leden. Omdat we met twee verenigingen zijn en er een lunch beschikbaar wordt gesteld is het noodzakelijk, dat u, als u op deze dag aanwezig wilt zijn (ook indien u geen gebruik van de lunch wilt maken) zich hiervoor vóór eind oktober bij de secretaris opgeeft. U ontvangt dan een officiële uitnodiging van het ministerie.